

Riktlinjer för skyltning i Sollentuna kommun

Antagen av miljö- och byggnadsnämnden 2018-06-12



SOLLENTUNA KOMMUN

www.sollentuna.se

Innehållsförteckning

Generella regler	3
Skyltar kräver oftast bygglov	3
Skyltar som inte kräver bygglov	3
Skyltning i Sollentuna	4
Omgivningens betydelse	5
Olika typer av skyltar	5
Fasadskyltar	5
Fristående skyltar	7
Belysning	9
Ansökan om bygglov	10
Lokalt skyltprogram	10
Övriga tillstånd	10
Kontakta kommunen	10



Generella regler

Skyltar kräver oftast bygglov

Enligt plan- och byggförordningen (PBF) krävs det bygglov för att sätta upp, flytta eller väsentligt ändra skyltar eller ljusanordningar inom områden som omfattas av detaljplan (6 kap 3 § PBF).

Skyltar som inte kräver bygglov

Det finns ett antal skyltar som du inte behöver ansöka om bygglov för:

- En skylt vars area är högst 1,0 kvadratmeter
- En skylt för ett tillfälligt evenemang, om skylten är uppsatt under högst fyra veckor
- En orienteringstavla vars area är högst 2,0 kvadratmeter
- Skyltar med syfte att avläsas inomhus.
- Valreklam i samband med val till riksdagen, landstingsfullmäktige, kommunfullmäktige, Europaparlamentet eller Sametinget, eller i samband med folkomröstning.
- En nationsflagga, flagga med kommunvapen eller liknande.
- Ett vägmärke, en tilläggstavla eller annan anordning för anvisning av trafik enligt vägmärkesförordningen. Det är endast väghållaren som får sätta upp vägmärken. Hänvisningsskyltar av standardmodell (vit botten med svart text). De kräver dock tillstånd från trafik- och fastighetskontoret.

- Ett sjövägmärke eller säkerhetsanordning för sjöfarten enligt sjötrafikförordningen.
- Nummerskyltar i anslutning till entré, under förutsättning att de inte är större än cirka 20 x 30 centimeter och är anpassade till byggnadens arkitektur (till exempel portbeteckning)
- Informationsskylt avsedd att läsas på nära håll med uppgifter om vilka bolag och personer som finns i aktuell trappuppgång, under förutsättning att skylten placeras i omedelbar närhet av aktuell entré och skylten inte är större än cirka 30 x 60 centimeter.
- Skyltning utanför detaljplanelagt område, såvida inte områdesbestämmelser säger annat. Väglagen reglerar skyltning i anslutning till vägområden.
- Informationsskyltar och anslagstavlor enbart avsedda för information (inte reklam) exempelvis allmänna anslagstavlor, informationsskyltar vid eljusspår och liknande.
- Byggskylt i samband med etablering i den omfattning som Sollentuna kommuns "Riktlinjer för etablering m.m. på byggarbetsplatser" medger.
- Högst två flaggor på fristående flaggstänger där flaggorna är högst två kvadratmeter.

En skylt får inte påverka trafiksäkerheten negativt eller hindra framkomligheten.



Skyltar på kontorsfasad

Skyltning i Sollentuna

Skyltar utgör en viktig del av vår miljö och kräver därför bygglov, både av estetiska och av praktiska skäl. Skyltar har ofta stor påverkan på det offentliga rummet. Väl utformade och intressanta skyltar berikar stadsmiljön och bidrar till att skapa vackra och inbjudande stadsrum.

Utgångspunkten för riktlinjerna är att allmänna platser, torg och gaturum ska hållas vårdade. All skyltning bör kännetecknas av omsorg och estetik och ha en genomtänkt storlek och placering. Skyltningen ska samordnas så att den ger ett välordnat helhetsintryck.

Det är viktigt att skylten samspelar med byggnadens och omgivningens karaktär. Hänsyn måste tas till husets arkitektur och kulturhistoriska värde. Skyltens utformning, färg och form ska anpassas till byggnaden och gatumiljön. Skyltar ska placeras med hänsyn till byggnadens fasadindelning och får inte placeras på pilastrar, burspråk och andra viktiga fasaddetaljer.

Skyltar får inte sättas på byggnader som är utpekade som särskilt bevarandevärda. I sådana fall är det lämpligt med en fristående skylt som placeras ett stycke ifrån byggnaden.

Affärskedjor med egna skyltprogram kan behöva anpassa skyltningen efter platsens och byggnadens förutsättningar.



Skylt på idrottshall

Skyltar med frilagda symboler och bokstäver passar bra in i de flesta sammanhang eftersom sådana skyltar inte döljer så mycket av fasaden. För att skyltens budskap ska nå fram så bra som möjligt bör det vara kortfattat, tydligt och snabbtolkat. Bilder och symboler är ofta effektiva signaler. Med en genomtänkt skyltdesign förmedlas budskapet bättre till mottagaren. Onödig upprepning av budskap ska undvikas. Flera skyltar som säger samma sak ger inte bättre information.

Skyltar ska placeras i anslutning till verksamheten. Bra platser för skyltar är ofta vid entrén eller i anslutning till ett skyltfönster.

Skyltar för enskilda verksamheter får inte sättas upp över takfot. På byggnader som även innehåller bostäder får skyltar inte sättas på bostadsfasad.

Rörlig eller bildväxlande skyltning ska undvikas. Bländande eller på annat sätt störande skyltning är inte tillåten.

Fristående skyltar bör användas med stor återhållsamhet eftersom de kan försvåra användandet av allmänna platser. Skyltar får inte hindra människor att orientera sig, utgöra en fara eller vara störande. Skyltar i trafikmiljöer får inte påverka trafiksäkerheten negativt.

Observera att ljusskyltar placerade innanför skyltfönster där budskapet vänder sig utåt vanligtvis kräver bygglov eftersom en sådan skylt påverkar det offentliga rummet och kan ha en negativ inverkan på trafiksäkerheten.

Kommersiella skyltar tillåts inte på park- och naturmark.

Skylttext som riktar sig till allmänheten ska vara skriven på svenska. Om texten är på annat språk ska den vara skriven även på svenska.

Omgivningens betydelse

I Sollentuna kommun finns ett antal olika miljöer med olika karaktär som ställer skilda krav på skyltning. I känsliga miljöer som bostads- och grönområden passar diskreta skyltar, medan man i köpcentrum kan skylta kraftfullare. I bostadskvarter och centrumområden rör sig de flesta trafikanter förhållandevis långsamt. Det gör att skyltarna i sådana miljöer inte behöver vara stora och lysande för att få uppmärksamhet.

Stations- och centrumområden är livliga miljöer med många aktiviteter. Där är handel och skyltning ett naturligt inslag. Fastighetsägare rekommenderas att utveckla lokala skyltprogram för att få en samlad och samordnad skyltning.

I öppen kvartersbebyggelse ska skyltning för butiker och verksamheter anpassas så att de smälter in i omgivningen.

I tät kvartersbebyggelse ska skyltning för butiker och verksamheter bidra till ett lockande och levande gaturum. Skyltar ska anpassas till gatumiljön.

Offentliga lokaler, skolor och kulturhistoriskt intressanta byggnader bör karaktäriseras av en varsam skyltning som ger pondus och värdighet.

På sportfält och idrottsplatser bör skyltning samlas och samordnas och kommersiell skyltning ska underordna sig informativ skyltning.

Den större skala som finns i industri- och handelsområden gör att de tål en kraftigare skyltning än andra miljöer, men även i dessa områden ska skyltningen vara prydlig och framför allt vägledande.

Trafikmiljöer som infarter, bensinstationer, busstorg och tågstationer är platser med en storskalig miljö. De kan tåla skyltning som inte är knuten till någon lokal verksamhet.



Planskylt



Fasads skylt med frilagda bokstäver



Neonskylt med frilagda bokstäver



Skyltlåda med bokstäver i relief



Flaggskylt



Flaggskylt



Foliering



Tidsbegränsad vepa

Skyltningen ska bidra till att ge förbipasserande ett intryck av kommunen som vårdad, välordnad och trivsamt.

Parker och grönområden är avsedda för rekreation och är därför fredade från kommersiell skyltning.

Olika typer av skyltar

Fasadskyltar

Planskyltar

Planskylten är kanske den vanligaste skylten. Man målar, trycker eller klistrar text och symboler på en skiva av plåt, plast eller annat material. Bakgrundsfärgen är mycket betydelsefull för skyltens anpassning till byggnaden och för en god helhetsverkan. Det är texten och symbolen som ska synas och inte bakgrunden. Stora skivskyltar kan vara svåra att anpassa till byggnaden. De är inte lämpliga på platser med arkitektoniska eller kulturhistoriska värden där man ställer höga krav på utformningen.

Skyltar med frilagda bokstäver

Skyltar med frilagda bokstäver är ofta en elegant och tydlig lösning. Denna typ av skyltning har fördelen att den inte döljer byggnadens fasad. Om man ger bokstävernas eller logotypens sidor en avvikande färg blir skylten både tydligare och mer lättläst. Ett alternativ kan vara en transparent planskylt med text och symbol i relief.

Neon- och diodskyltar

Neonskyltar kan vara en mycket fin och diskret skyltning med vackert ljus och spännande former. Neonlyset är som gjort för intressanta effekter nattetid. På senare tid har nya ljuskällor utvecklats som ger en liknande effekt, t ex diodskyltar och fiberoptikskyltar.

Diodskyltar är vanliga som butiks- och verksamhetsreklam. Dioder har små dimensioner och god ljusstyrka som gör dem speciellt lämpliga vid framställning av komplicerade varumärken.

Skyltlådor

Skyltlådan liknar planskylten och är som en låda, med inbyggd armatur. Den hör främst hemma i miljöer av industrikaraktär. Skyltlådan är ofta svår att anpassa till byggnadens arkitektur. Stora lysande ytor bör undvikas. Det är texten som ska vara lysande och inte bakgrunden. Ljus bakgrund förstärker karaktären av låda och kan vara bländande. Belysningen ska helst koncentreras till bokstäverna genom att bokstäver sågas ut ur skyltfronten. Ljuslådan ska vara så tunn som möjligt för att inte ge ett klumpigt intryck. Med dagens diodteknik kan lådan göras mycket slank. Skyltlådor med lysrör blir onödigt tjocka och godkännes endast i handels- och industriområden och endast i undantagsfall.

Målade skyltar

Målade skyltar direkt på fasaden var förr ett vanligt sätt att skylta. Om bokstäverna och färgen harmonierar med byggnadens utseende och karaktär fungerar det fint än idag. Det är en billig skylt som dock ställer krav på fasaden eftersom ett byte av skyltbudskap innebär ommålning. Eventuell belysning ska vara mycket diskret utformad för att inte bli alltför dominerande.

Utstående skyltar, flaggskyltar

Utstående skyltar som pendelskyltar eller flaggskyltar brukar placeras ovanför eller vid entrédörren. De är mycket användbara tack vare sin dubbelsidighet och riktning och kan ofta utformas på ett sätt som passar byggnaden och gatumiljön. På skyltar med belysning inuti bör texten vara lysande och inte bakgrunden. Ursågade bokstäver gör att belysningen koncentreras till bokstäverna. Fri höjd över allmän mark för denna typ av skyltar bör vara minst 3,0 meter, dock ej lägre än 2,5 meter. De bör inte skjuta ut mer än 1,2 meter från fasad och inte ha en större yta än 1,0 kvadratmeter. Skylten ska placeras en bit in på fasaden, helst inte i hörn, och på ett sätt som samspelar med fasaden.

Takskyltar

Takskyltar i storskaliga miljöer har ett stort uppmärksamhetsvärde. De är placerade på byggnadens tak eller på en byggnadsdel ovanför byggnadens taklist. I vissa miljöer kan takskyltar bidra till försköning av stadsbilden, om de utformas med hög konstnärlig och teknisk kvalitet med friliggande bokstäver eller fria konturer och förekommer i ett begränsat antal. Längs E4:an kan takskyltar tillåtas på utsträckta kontors- och industrihus eller vid större centra i form av centrumets varumärke. Skyltar för enskilda verksamheter får inte sättas upp över takfot.

Foliering

Foliering av fönster påverkar i hög grad byggnadens arkitektur och kräver bygglov. Högst 30 procent av fönsterarean får täckas eftersom igensättning av skyltfönster ofta påverkar den yttre miljön negativt.

Vepor

Vepor, det vill säga affischer av väv på ställning eller fasad, kan ofta godtas i miljöer av industrikaraktär och under en begränsad tid eftersom de är gjorda för tillfälliga kampanjer. Tiden för skyltningen ska hållas kort eftersom denna typ av skyltning kan ge ett helt område en karaktär av tillfällighet. En vepa får inte sitta uppe längre än tre månader. Undantag kan göras i samband med etableringar, då byggande av till exempel ett flerbostadshus oftast pågår under en längre tidsperiod. Mellan två kampanjer på samma plats ska platsen vara fri från skyltning minst dubbla lovtiden.

Vepor får inte sättas på bostadshus.



Skylt med frilagda bokstäver i mässing



Skylt med frilagda bokstäver och tydliga symboler



Cylinderpelare



Exempel på skyltning i mer storskalig miljö



Samordnad skyltplats för köpcentrum



Tunn lådskylt av planskyltskaraktär



Skylt med frilagda bokstäver på mur

En vepas budskap ska vara anknutet till den byggnad den sitter på och avse en tillfällig kampanj av typen "Lediga lokaler". Vepor med ett innehåll som förmedlar eller annonserar information om detalj- eller grosshandel av varor såsom livsmedel, hygienprodukter, verktyg, reservdelar, fritid, kontor, bygg, m.m. godkänns inte.

Budskapet i en vepa ska gå lätt och snabbt att ta till sig. Texter ska vara med stor stil och lättlästa. Detta är särskilt viktigt om vepan vänder sig mot hårt trafikerade gator och vägar.

Vepor som innehåller reklam för annat än verksamheter på platsen bör endast tillåtas på allmänna reklamplatser utpekade i skyltprogram. Vepor får inte vara lättantändliga och de får inte sitta över fönster och utrymningsvägar. De är inte lämpliga inom kulturhistoriskt värdefulla områden eller fronter mot vatten- och grönområden.

Fristående skyltar

Skylttavlor och pelare

Skylttavlor kan vara dubbelsidiga, trekantiga eller runda. Gemensamt är att de inte ska dominera stadsmiljön, upplevas som hinder, störa viktiga blickfång eller skymma utsikter i gatumiljön.

Trekantspelare kan passa i storskaliga miljöer som industri- och verksamhetsområden.

Cylinderpelare kan godtas på många platser, men är inte alldeles enkla att placera i småskaliga miljöer. De ska placeras på ett genomtänkt sätt för att bilda en enhet med omgivningen. De passar utmärkt för allmän affischering, gärna kompletterade med sittbänk runt om och god belysning.

Vitrinskyltar

Vitrinskyltar är dubbelsidiga skyltar för affischer som är belysta inifrån. De kan passa bra och lysa upp i kommersiella miljöer, tågstationer och hållplatser och vid idrottsanläggningar. Skalan och utförandet är anpassad för gående. Placeringen måste göras med varsamhet och med hänsyn till framkomlighet.

Väderskydd med skyltar

Väderskydd vid hållplatser för allmänna kommunikationer kräver i sig inte bygglov. Om väderskydden förses med kommersiell skyltning så kräver skyltarna bygglov.

Stora skylttavlor

Stora skylttavlor ska karaktäriseras av hög kvalitet på material och detaljer i stora format. De är ofta dubbelsidiga, inifrån belysta skyltar. Skalan på tavlorna avviker oftast från omgivningen vilket gör dem svårplacerade. De går att acceptera utmed större kommunikationsstråk så länge de inte är störande för trafiken. De får inte förekomma i stationsområden, i närheten av bostadsområden, parker, rekreationsområden, skolor eller i kvartersstrukturer.

Trottoarpratrare

Vippskyltar och så kallade trottoarpratrare är skyltar med låg höjd som är utplacerade på trottoarer eller torg och avsedda för dagsaktuell butiks- och restaurangreklam. Trottoarpratrare får inte placeras på allmän plats eftersom de ofta orsakar problem för synskadade och andra funktionshindrade samt för renhållningsfordon.

Flaggor på fristående flaggstänger

Flaggor med verksamhets- och produktnamn större än två kvadratmeter tillåts endast i undantagsfall på allmän plats. Flaggstängens ska placeras och flaggan utformas med hänsyn till stadsbilden. Längden på flaggstängens, flaggans storlek och placering ska anpassas till platsen. Fler än två flaggstänger med flaggor på samma ställe, så kallade flaggborgar, är bygglovspliktiga oavsett flaggornas storlek. De kommer bäst till sin rätt placerade i öppna stads- och landskapsrum. Uppstyvade flaggor med verksamhets- och produktnamn jämnställs med skyltar och är alltid bygglovspliktiga. Denna typ av skyltning passar bäst i storskaliga miljöer.

Text på markiser

Markis som förses med text jämnställs med skylt och är bygglovspliktig.

Stolpskyltar och pyloner

Stolpskyltar och pyloner är höga skyltar som står fritt och som har sin egen bärande konstruktion. Konstruktionen bör utformas på ett sådant sätt att de förhöjer det estetiska värdet och förstärker området och verksamhetens profil. De kan användas till att vara reklamplats för en verksamhet eller ett område och är oftast riktade till trafikanter. Pyloner kan accepteras i storskaliga miljöer som bensinmackar, industriområden och affärscentrum. De ska i första hand placeras på fastigheten som verksamheten tillhör. Om flera företag i samma område vill skylta med pylon ska skyltningen samordnas så att antalet pyloner begränsas.

Mindre skyltar, informationstavlor och hänvisningstavlor

Verksamheter, till exempel kiosker, som har en mängd skyltar som innehåller löpsedlar, varureklam och annan information måste ha en välordnad skyltning för att det inte ska se skräpigt ut. Bygglov kan ges för väl avgränsade skyltområden på fasad. Små skyltar och reklam får bytas ut och förnyas enligt anvisningar i bygglovet.

Informationstavlor i storformat med orienteringskarta eller annan information ska placeras på för ändamålet lämplig plats. Se även information under Skyltar som inte kräver bygglov.

Hänvisningsskyltar ska användas med stor restriktion. Bygglov beviljas endast undantagsvis och skyltningen bör då



Bakombelyst skylt med frilagda bokstäver



Fasadskylt belyst med separat armatur



Invändigt belyst skylt med frilagda bokstäver



Flaggskylt med delvis belysta bokstäver



Skylt integrerad i fasaden

samordnas mellan alla företag i området. Neutrala hänvisningsskyltar med svart text på vit botten enligt standardutförande kräver inte bygglov men tillstånd från kommunen där denna typ av hänvisningsskylt också köps.

Orienteringsskyltar och byggskyltar

Orienteringstavlor vid infarter till ett handelsområde och industriområde ger en bättre och tydligare information än en samling hänvisningsskyltar. Orienteringsskyltar underlättar för transporter och besökande att hitta. En samordnad orienteringsskylt vid områdets entré kan stödja områdets identitet.

Byggskyltar vägleder och informerar. De ska företrädesvis placeras på den fastighet som ska bebyggas. I samband med byggande i stadsmiljön kan det dock vara nödvändigt att ta allmän platsmark i anspråk under en begränsad tid. Belysning på och i skyltar får inte störa boende eller utföra fara för trafiksäkerheten.

Belysning

Skyltar med väldimensionerad belysning bidrar till stadens karaktär och ger en ombonad miljö.

En skyltbelysning kan i sig kräva bygglov, även om skylten inte kräver bygglov, om den har betydande påverkan på omgivningen eller placeras på eller i anslutning till en kulturskyddad byggnad eller inom ett sådant område.



Markerad entré där skylt och fasadkulör samspelar



Informationsskylt i naturområde

Belysning av skylten kan ordnas på olika sätt. En armatur kan placeras inuti skylten eller monteras på väggen ovanför skylten.

Armaturer bör göras så diskreta som möjligt. Skenet från belysningen får inte blända eller störa boende och trafikanter. Stora lysande ytor ska undvikas.

Vid invändigt belysta skyltar ska i första hand texten vara lysande och inte bakgrunden, framförallt om bakgrunden är mycket ljus.

Flaggskyltar med belysning kan vara störande för boende i våningarna ovanför. Skyltar ska lysa med ett fast sken och inte vara blinkande eller bildväxlande.

Ansökan om bygglov

Se till att du har alla tillstånd klara innan du beställer skyltar. Fråga din skyltleverantör om hen kan ansöka om bygglov. Erfarna leverantörer vet hur man gör och vilka handlingar som ska skickas in.

Ansökan om bygglov för skyltar lämnas till miljö- och byggnadsnämnden. Använd gärna vår e-tjänst på www.sollentuna.se/e-tjanster för ansökan. Du ska då ha alla handlingar i pdf-format.

Ansökan ska innehålla:

- Ifylld och undertecknad ansökningsblankett. Blanketten finns på www.sollentuna.se/blanketterbygglov.
- Om du ansöker via vår e-tjänst behövs inte blanketten, då fyller du i alla uppgifter i e-tjänsten. E-tjänsten hittar du på www.sollentuna.se/e-tjanster.
- Situationsplan som visar var skylten ska sitta.
- Fasadritning i skala 1:100 med den föreslagna skylten inritad, eller ett fotomontage som visar skylten monterad på fasad.
- Detaljritning av skylten med uppgift om mått, belysning, material och färg.
- Förslag till kontrollplan.

Lokalt skyltprogram

Ett lokalt skyltprogram innebär att skyltning på en fastighet med flera verksamheter, eller inom ett område med verksamheter, samordnas på ett enhetligt sätt. Skyltprogrammet gör att reglerna för skyltning på just den platsen blir tydliga.

Skyltning enligt ett lokalt skyltprogram ska följa riktlinjerna i detta dokument.

Så länge skyltar håller sig inom ramen för beviljat skyltprogram krävs inte bygglov för varje enskild skylt. Ett lokalt skyltprogram tas fram i samråd med miljö-

och byggnadsnämnden.

Ett förslag till lokalt skyltprogram ska innehålla en enkel situationsplan, planritning och fasadritningar som visar var skyltar får placeras, samt en redovisning av skyltarnas storlek, vilken typ av skyltar som tillåts, material och eventuella krav på färgbegränsningar och belysning. Om skyltprogrammet omfattar ett större område ska fristående skyltar och pyloner markeras på situationsplanen.

Fastighetsägaren är den som i första hand ska ansöka om lov för ett lokalt skyltprogram men även en företagarförening på platsen kan ansöka.

Övriga tillstånd

Fastighetsägaren

Observera att du, förutom eventuellt bygglov, alltid måste ha tillstånd från fastighetsägaren innan du sätter upp en skylt.

Polismyndigheten

Skyltar och skyltanordningar är tillståndspliktiga enligt ordningslagen när de står på allmän plats. Rätt att använda allmän plats söks hos polismyndigheten som remitterar ärendet till kommunens trafik- och fastighetskontor. Där prövas lämpligheten med hänsyn till skötseln och användning av den allmänna platsen samt miljö- och trafikpåverkan. Trafik- och fastighetskontorets medgivande är en förutsättning för tillstånd enligt ordningslagen.

Länsstyrelsen

Inom ett avstånd av 50 meter från ett vägområde där Trafikverket är väghållare får inte utan länsstyrelsens tillstånd skyltar eller därmed jämförbara anordningar för reklam, propaganda eller liknande ändamål finnas uppsatta utomhus. Detta gäller inte inom områden med detaljplan, på byggnader eller anslagstavlor för meddelanden som rör kommunala angelägenheter, föreningsammansoranden, auktioner eller dylikt.

Kontakta kommunen

Tfn: 08-579 210 00

E-post:

kontaktcenter@sollentuna.se

kontaktcenter-foretag@sollentuna.se

[mbn@sollentuna.se](mailto:m bn@sollentuna.se)

Postadress:

Sollentuna kommun

191 86 Sollentuna

SOLLENTUNA
KOMMUN



Miljö- och byggnadsnämnden 2018